

EDINOST

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema Inzeratni oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Uprava in Inzeratni oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. 20. Poštahranilnični račun št. 841.652. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 7. (Kor.) Uradno se razglasi: Ker ustia Piave ne bi bilo mogoče držati brez težkih žrtev, smo umaknili lastne tamkaj zastavljene čete v nasipno postojanko na vzhodnem bregu glavnega rokava. Operacija je bila izvršena v noči od 5. na 6. julija. Sovražnik je večerj opoldne tipal ob reki.

Vzhodno Monte Pertica je hrabri obojanski pešpolk št. 79 v krvavih bojih iz bližine odbil močne italijanske napade.

V Albaniji so napadli med Devolijem in Osunom Francozi in Italijani naše gorske postojanke. Tekom boja je sovražnik uspel na dveh točkah, s smago se s protinapadom vrnil zopet nazaj.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 7. (Kor.) Glavni stan poroča: Zaprado bojišče. — Na bojišnih frontah med Ysero in Marne od časa naraščajoče boja delovanje. Zaprado Chateau Thierry so napadli Francozi in Amerikanci kljub ponovnim neuspehom zopet z močnimi silami; napadi so se izjalovili. Kruti boji iz bližine so trajali pozno v noč. Izgube sovražnika so glasom poročili čet zopet težke. V gornjih Vogezi so bili sovražni sunki na Hilsenfirstu odbili. Poročnik Kroll je izvojeval 30. poročnik Koennecke 21. letalsko zmago.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 6. (Kor.) Severno Bitolja, na več točkah vzhodno Černe in ob Vardaru precej srdito obojestransko topovsko streljanje. V kolenu Černe je bilo neko francosko letalo prisiljeno, da je pristalo za našimi črtami.

TURŠKO.

CARIGRAD, 5. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Na raznih bojišnih nobenih posebnih dogodkov.

Iz Velike Rusije.

Umor nemškega poslanika v Moskvi in Nemčiji.

BEROLIN, 7. (Kor.) Razpravljajoč o umoru nemškega poslanika grofa Mirbacha naglašajo časopisje soglasno svoje obžalovanje nad atentatom. Istotako je časopisje soglasno mnenja, da je ta zločin posledica mahinacij entente, ki zastavlja vse sile, da bi zasedla razdor med Nemčijo in sovjetsko vlado. Nemška vlada bo gledala, da se vsled tega atentata, na katerem so boljševidi nedolžni, izogne sovražnostim proti moskovski vladi.

Usoda carjeve rodbine.

STOCKHOLM, 6. (Kor.) Glasilo Maksima Gorkega »Novaja Zizn« poroča, da so bili bivši car, carica in velika knežinja Tatjana umorjeni. V Carskem selu se je vršila zanje črna maša.

Boljševške volitve v Petrogradu.

PETROGRAD, 5. (Kor.) Pri tukajšnjih volitvah je bilo izvoljenih dosega 32 boljševikov in 2 socialna revolucionarja levice.

Kerenski v Italiji.

CHIASSO, 7. (Kor.) Glasom »Epoce« prispe Kerenski prihodnji teden v Rim.

AMSTERDAM, 6. (Kor.) »Times« poročajo iz Tokija, da so pred kratkim prispeli člani bivše vlade Kerenskega v Vladivostok.

Gibanje Japoncev v Sibiriji.

AMSTERDAM, 6. (Kor.) Glasom nekega tukajšnjega lista poročajo »Times« iz Tokija: Sovjetske čete so na zasledovanju čed Semenova plenile med Burjat. Konferenca Burjatov je odposlala na Japonce v Harbin prošnjo, naj jim prislojijo na pomoč. Japonci so ugodili prošnji. (Na kak način, tega korespondent ne pove.) Dne 26. junija so poslali Burjati zopet delegate v Harbin, da se zahvalijo Japoncem za njihovo pomoč.

Angleški letalski napadi na nemška mesta.

LONDON, 6. (Kor.) Reuter poroča: Poveststvo značilnih sil naznanja: Dne 5. t. m. zjutraj so naša letala srdito napadla kolodvor v Koblenzu. Tudi kolodvor v Saarbrückenju je bil obstreljevan z dobrim uspehom. Nad mestom so bila naša letala srdito napadena od sovražnih letal. Vsa naša letala so se vrnila nepoškodovana.

Medzvezniška gospodarska konferenca.

LONDON, 6. (Kor.) Bonar Law je izjavil v svojem govoru na banketu na čast članom medzvezniške gospodarske konference med drugim sledeče: Dvomim, da bi zamogli Nemci tako hitro in brez ovir pobrati sadove Rusije. Nemci gledajo na vojni zemljevid; toda pogled na svetovni zemljevid je važnejši. Kaka bo usoda Nemčije, ako bo izključena od gospodarskega življenja sveta? Nobenega upanja nimam na skorajšnji mir; mi sovražimo vojno in zahtevamo mir. Toda ta je mogoče le z zmago.

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

IX.

Gospod Latour du Pic je bil eden onih plemenitavšev iz prejšnjih časov, ki izumirajo vedno bolj in bolj. eden onih možnin in čilih naravi, polnih zvestobe, plemenitosti in vdanosti. Njegovo geslo, kateremu se smeje sedanja razuzdana mladina se je glasilo: Moj Bog, moj kralj, moja dama. Njegovo življenje je bilo polno neverjetnih, kar prejšnjim dejani. Rojen je bil leta 1753. na velikem posestvu svojega očeta, vzgojen je bil preprosto, potem so ga predstavlili na dvoru, nato je dobil svoj polk in je samo poredkoma se prihajal na svoja posestva. Mladi marki.... ta naslov je imel tedaj.... je veljal po vsej pravici za enega najlepših mož svoj dobe in njegove dogodčine z ženskami so bile zato precej številne, toda srce mu je ostalo vedno svobodno.

Vojne odredbe Amerike.

WASHINGTON, 6. (Kor.) Reuter poroča: Re- prezentantska zbornica je sprejela resolucijo, ki pooblašča Wilsona, da odredi državno nadzorstvo brzojavnega in telefonskega kablja.

PRED SESTANKOM PARLAMENTA.

Neinformirana vlada. Ustanovni občni zbor Jugoslovanske demokratične stranke v Ljubljani.

DUNAJ, 6. (Kor.) Danes se je zglasil načelnik zveze nemško-nacionalnih strank, dr. Waldner, pri ministrskem predsedniku dr. Seidlerju, da ga opozori na pojave tekoma zadnjega ustanovnega občnega zbora Jugoslovanske demokratične stranke v Ljubljani. Ministrski predsednik je odgovoril, da mu namen tega zborovanja ni bil znan in da o tem ni vedel nič niti notranji minister, pri katerem se je informiral o stvari. Deželno predsedništvo na Kranjskem, ki je bilo pozvano, da poroča, je naznanilo, da politična oblast z ozirom na omejeno število povabljenih gostov ni prepovedala zborovanja. Deželnemu predsedništvu je bilo naročeno, da poroča o stvari čimprej.

Neresnične vesti o izpremembah v avstro-ogrskih poveljstvih.

DUNAJ, 7. (Kor.) Listi naglašajo, da so iz Pariza in Rima izvirajoče vesti glede izprememb v višjih poveljstvih v avstro-ogrski armadi, popolnoma neresnične.

General Aulenberg zopet aktiviran.

DUNAJ, 7. (Kor.) Tu se razširjajo vesti, da bo general Aulenberg zopet aktiviran.

Proslava Ciril-Metodevega praznika na Moravskem.

BRNO, 7. (Kor.) Povodom proslave praznika sv. Cirila in Metoda se je vršilo v Velehradu slavje z mirovnimi manifestacijami, ki se jih je udeležilo okoli 30.000 oseb. Razni češki poslanci so naglašali mirovna stremiljenja papeža in cesarja Karla.

Avstro-Ogrsko prehranjevalno vprašanje.

BUDIMPEŠTA, 6. (Kor.) Konferenca, ki so se vršile zadnje dni tu glede ureditve aktualnih prehranjevalnih vprašanj, so bile rešene ugodno v vsakem oziru.

Potovanje dr. Kühlmanna v glavni stan.

BEROLIN, 7. (Kor.) Državni tajnik dr. Kühlmann je odpotoval včeraj zvečer v veliki glavni stan.

† Knezo-nadžkof dr. Kaltner.

SOLNOGRAD, 6. (Kor.) Knezo-nadžkof dr. Kaltner je ponoči umrl.

Preteklost in prihodnost.

V razvoju je napredek, v zastoju smrt. Vse, kar hoče živeti, se spreminja in razvija na svetu. Tudi programi strank, oziroma stranke same. Sedaj spreminjamo in popolnjujemo program prejšnje narodno napredne stranke, izkoriščamo dolgoletne izkušnje, širimo obzorje svojega programa in ustanavljamo s tem novo jugoslovansko demokratično stranko. S starim imenom odločimo tudi hibe in napake, ki smo jih kot take spoznali.

Program stranke se dejansko spozna v najrazličnejših korakih in rešitvah v političnem, gospodarskem in kulturnem življenju; vse te posamezne podrobne rešitve morajo kazati skupno program stranke. Kakor se bela luč skozi prizmo razreši v številne mavrične barve, tako morajo praktični nastopi stranke v svoji skupnosti podati načela jugoslovanstva, demokratstva. Dosednji moramo biti v vsakem oziru. Priznavamo versko svobodo in pravico zaščite veroizpovedovanja, spoštujemo verstvo kot pravni činitelj v človeškem čustvovanju. S tem je obenem izrečena nedopustnost omalovaževati kogarkoli radi njegovega verskega prepričanja in omalovaževati obrede in činitele, ki jih izvršujejo. Stvar posameznika je, da si na pravi svojo sodbo v verskem oziru, blatenje in zasmeševanje niso argumenti, ki bi koga prepričali o napačnem njegovem verskem čustvovanju. Proti zlorabi verskega čuta, ki ga spoštujemo, se seveda upiramo z dostojnimi sredstvi. Zdrava misel mora končno prodreti sama.

Ko gledamo nazaj v preteklost, vidimo, da so nas časih dogodki prehiteli. Ko je n. pr. ideja splošne enake volilne pravice bila že skoro skupna last, se s strani naše stranke ni storilo vsega za njeno poglobitev. Ideja je zmagala navzlic temu. Zadržišmo smo v splošnem pobijali začetku, dasi je bilo v narodu dosti zdravega razpoloženja za organizacijo zadržištvstva. Ko smo pobijali izrastle, hoteli smo ubiti otroka samega. Na ljubo posamezniku, ali posameznemu sloju ne smemo nikdar zapreti očki koristim širokih slojev, koristim skupnosti. Tako nam vlečeva program, ki je duša naše duše.

Demokratstvo povdarjamo prav posebno v našem programu; jugoslovanska demokratična stranka smo. Že v preteklosti smo bili demokrati, če ne po programu, pa vsaj po besednih izjavah. Ne

eno ne drugo ne zadošča. S smotrenim nastopom v dejanskem življenju pokazimo iskrenost našega demokratičnega mišljenja! Išimo stikov z onimi, ki zahtevajo od stranke organizacije resničnega demokratizma. Demokratizem pa ni anarhija, niti demagogija. Niti ni tisti demokrat, ki se v cestnem jarku povlači in v umazani suknil razvija s svojim glasom silo svojega instinkta, niti ni demokrat oni, ki ne priznava avtoritete in discipline. Jedro in obenem posledica resničnega, poštenega demokratstva je v tem, da dvigne polagoma duševno kulturno višje stoeči nižje stoečega k sebi, ne pa obratno, da sodeluje lahko vsakdo za napredek in svobodo svojega naroda. Cilj nam je skupen. Tekmujemo pa med sabo v sposobnosti! Vsakdo imej pravico do najvišje kulture in do najboljše kulture. Bodisi moški ali ženska, meščan, delavec ali kmet, zakonec ali nezakonec: vsi naj imajo pravico do svobodne omike in dela. V tem zmislu išimo vedno stike s širokimi sloji. In pomnimo: Jugoslovani smo! Dosedaj smo se našlanjali na nemško kulturo. Toda nemška duša nam ni sorodna, zato nas nikdar ne more ogreti, saj kri ni voda. Naša nalježba napaka je bila, da smo preveč sledili nemškemu, nam tujemu čutu, a premalo sorodnemu — slovanskemu. To bodi naša drugačija!

Gospodarsko bomo v naši Jugoslaviji — to vsi upamo — lažji nego smo bili dosihmal. Podrediti hočemo interes posameznika interesu skupnosti. Otroške boleznijo bomo pri tem zopet prestopali, to je gotovo, toda premagamo jih in se okrepimo.

Danes smo Slovenci žrtve državnopravnih razmer. Naše dežele so predmet kolonizacije za nemške industrije in deloma madžarske agrarce. Želje izdelke n. pr. smo morali drago plačevati nemškemu avstrijskemu kapitalu. Visoka carina nam je zabranjevala kupovati jih izdatno ceneje od zunaj. Živila, ki smo jih kupovali od Ogrske, bi tudi lahko ceneje dobili drugod, če bi nam to ne zaprečevala carina. Domači industriji so se stavile tako razne ovire. Tui kapital je znal izbrati naše zaklade, mi pa smo stali ob strani.

V obče išimo stikov s Hrvati in Srbi ter s Čehi, a ne le na kulturnem, nego predvsem na gospodarskem polju. Brat bratu! Vojna nam je odprla oči, da vidimo, kje so naši prijatelji. Saj je res: tudi prijatelj je le človek. Tudi on ima svoje napake. Tudi z vsemi svojimi hibi mi je vendarle naš brat, naš prijatelj! Sovražnik pa je večno — le sovražnik.... Ne pozabljamo nikdar te resnice, otremsmo se filistrske ozkostrčnosti, smešnega lokalnega patrijotizma, puhle vasezadržljivosti ter išimo pri svojih bratih onega, kar imajo za nas najboljše, za naš narod najkoristnejše! Vzglejmo se na njihovih vrlih, njih hibe (a mi jih imamo toliko in toliko!) pa bratsko odpuščamo ter jih skušajmo z ljubeznivostjo popraviti!

V prihodnost korakajmo za skupne narodne cilje v strnjnih vrstah! Domače strankarske razmere naj bodo pri teh ciljih postranskega značaja. Organizirajmo se vsi po svojih načelih, a na zunaj korakajmo skupno proti cilju, srečni bodočnosti naše Jugoslavije!

Brez umetnih vplivov, brez prisiljenosti od znotraj ali od zunaj, iz čisto svobodne odločbe se razhajajo za narod zaslužna narodnonapredna stranka in se snuje v znaku združevanja vseh napredno, svobodnomiselno, demokratično in jugoslovansko mislečih in čutečih narodnih sil nova JDS. Nedvomno srečno se je dejstvo, da imata vedno del svojega programa skupno JDS in očistena SLS: to je napredek v splošnooslovesni politiki, pri katerem gre priznavati narodnonapredni stranki veliko zaslug.

Odločno obojamo notranjo strankarsko nepošteno politično agitacijo. Naši cilji so jasni. Kdor pristopi k stranki, naj se svojega pristopa zaveda. Kdor misli, da služi narodu bolje v drugi stranki, naj se ga ne vabi. Ne bodimo majhni in malenkostni: načela zmagujejo, ideje prodirajo s svojo vsebino. Lačni in željni agitatorji in pristaši so znak preteklosti!

»Domovina«.

Trieste e l' avv. Tuma

Dott. O. Rybář.

Proseguendo chiama tutti gli slavi meridionali al comune lavoro economico, addita loro la propria posizione geografica e la incommensurabile importanza del mare per il loro ulteriore sviluppo e chiede: «Quale è dunque dopo questi risultati il nostro comune interesse in questa situazione? Questo di prendere in mano il commercio d'esportazione che passa per i nostri paesi e di scoprire e sfruttare i tesori naturali delle nostre province. Per il commercio si presentano a noi per natura e posizione tre punti: Trieste, Salonicco e Costantinopoli. In questi punti s'ergono anche le prime finalità che devono condurre le stirpi slave meridionali al comune lavoro politico-nazionale. Nel perseguimento di questi fini le stirpi slave meridionali trovano il vero vincolo comune e così agli sloveni e croati tocca l'Adriatico con Trieste, agli slavi e macedoni Salonicco, ai bulgari Costantinopoli, a tutti per il medesimo scopo, quello di

obleka je kazala odlično rodbino in veliko imetje. Na srebnem gumbu jahalnega bica se je nahajal grb, toda marki ni imel časa, da bi si ga bil ogledal, kajti v tem sta končno tudi že prispela oba služabnika. Eden njiju, sivolas stavec, čigar lice je bilo strahu vse prepadeno, je pokleknil k nezvestni dami in dejal:

— Hvala Bogu, da je bil samo strah!

Potem je poljubil markiju roko in dostavil:

— Hvala vam, gospod marki, ohranil ste nam to ljubo dete.

— Ali me poznate? — je vprašal marki začuden.

— Čast mi je, da vas poznam, kajti moj gospod je prvi sosed vašega gospoda očeta.

— Kako se imenuje?

— Grof de Chaumont.

— Aj! — je odgovoril Latour du Pic; — mlada dama je torej...

— Gospodična Berta, edini otrok gospoda grofa.

— Upati je, da nesreča ne bo imela resnih posledic, — je nadaljeval marki suhoparno; — spo-

sharrare la via dell'Oriente all'avanzata del tedesco e degli italiani e di conquistare per se il commercio d'esportazione e importazione con l'Oriente.

Richiamata poi l'attenzione alla evoluta industria boccina e alla Polonia con le quali gli slavi meridionali si propongono di annodare rapporti commerciali, riprende:

«Ouesta sarebbe la prima azione fattiva per l'ulteriore sviluppo dell'idea jugoslava, in parte anche dell'idea panslava. Il primo passo intellettuale consiste dunque nell'organizzare per conto nostro il commercio di Trieste e nel prepararvi gli sloveni e croati.

Già la Storia ci insegna che l'evoluzione economica guida gli sloveni e i croati all'Adriatico. Lo sviluppo della potenza croata sul mare e la colonizzazione slovena e croata di Trieste: ecco i due fini prossimi e il primo passo decisivo verso l'attuazione dell'idea jugoslava e verso la congiunzione con la stirpe slava settentrionale, unica industriale: i boemi. Ecco il nocciolo dell'idea jugoslava e questo nocciolo dev'essere opera degli sloveni e croati, riuniti e operanti fianco a fianco.

La questione dei rapporti dell'elemento slavo-meridionale con l'Adriatico e con Trieste, caro Tuma, non va dunque risolta da una Internazionale non ancor nata, ma dallo sviluppo della potenza croata nel mare e dalla colonizzazione slovena e croata di Trieste, non dal proletariato internazionale bensì dall'organizzazione del commercio!

Quando tu gridi: «Proletari di tutti i paesi, unitevi!», e quando, ardendo d'amore internazionale, fai per abbracciare tedeschi e italiani, l'Autore di quell'opuscolo ti chiama alla resistenza risoluta, dicendo:

«Il lavoro comune di tutte le stirpi slave meridionali si può esprimere nel concetto che esse oppongansi accomunate all'avanzata economica germanica, magiara e italiana, che sbarrino a stirpi straniere il passaggio per i propri paesi e che senza indugio pongano mano al lavoro pratico, alla colonizzazione di Trieste, Salonicco e Costantinopoli.

Gli sloveni e i croati hanno la via alla grandezza: il mare! Le province slovene, il Litorale croato e la Dalmazia, uniti nel commercio e nel mare, possono anche da soli opporsi all'avanzata germanica e italiana e si fanno così vessilliferi dell'idea jugoslava.

A questo fine l'Autore reclama l'organamento delle energie slave meridionali su base democratica e su quella dei consorzi economici. Da questo lato il primo problema è per lui l'organizzazione del credito rurale. «Il primo postulato è dunque la fondazione di Banche ipotecarie ad ammortamento. Simultaneamente vuoi compiere anche l'organizzazione dei consorzi finanziari ed economici.

E soggiunge:

«Mercè queste due organizzazioni, ma particolarmente mediante forti Centrali consorziali riceveremo danaro bastante anche per la fondazione di Banche di produzione, prima di tutto però per l'istituzione di Banche per promuovere l'industria e il commercio, per imprese d'agenzia e commissioni a Trieste, Costantinopoli, Salonicco, Fiume, Zagabria, Spalato, Lubiana, Belgrado, Sofia, Skopje (Uskub) e infine in Oriente (Alessandria, Smirne).

Vi si aggiungono: 1. La Società di navigazione a vapore Trieste-Salonicco-Costantinopoli e 2. L'Associazione dei tecnici e ingegneri per la scoperta e lo sfruttamento delle forze idrauliche e dei tesori naturali del suolo; poi l'organamento dell'esportazione e importazione, infine «non dobbiamo dimenticare l'istituzione di Accademie di commercio jugoslave a Trieste e Costantinopoli.

Mentre il dott. Tuma sostiene che una equa soluzione del problema nazionale nel Litorale è possibile unicamente su base internazionale e che solo la lotta di classe per la libertà sociale e materiale può offrire la garanzia per l'esistenza delle nazioni minori, l'Autore dell'opuscolo citato esclama: «Solo nell'aiutarsi da se e nella coscienza di se va cercata la salvezza delle stirpi slave meridionali», e scorge questo fare da se, come abbiamo veduto qui sopra, nell'organizzazione del credito ipotecario rurale, delle istituzioni consorziali, del commercio e dei servizi marittimi. Il partito democratico-sociale entra nel suo calcolo solo in quanto a Trieste, combattendo il radicalismo nazionale, «prepara la via ad ogni altro partito».

L'Autore scorge il più grande nemico di tutti i suoi vasti disegni nel regime austriaco, del quale dice:

«La medesima ostilità contro lo slavismo, sfruttata dalla Germania per i suoi scopi, ha strascinato anche le sfere governative austriache d'appoggiare gli italiani dell'Adriatico e della Dalmazia... fino a questi ultimi tempi. Trieste, l'Adriatico, Salonicco, l'Egeo sono per l'Austria una questione vitale. E... in ogni luogo vi ha coltivato l'elemento italiano. A Trieste ha protetto lo stabilirsi degli italiani del Regno; le scuole

S temi besedami je pobral klobuk, ki ga je vrget na tla, in je stopil k svojemu konju, ki ga je bil privezal za bližnje drevo.

— Ali že odhajate, gospod marki? — je vprašal stari sluga.

— Seveda... Kaj bi se mogel pomagati?

— Mislim pač, da bi bilo gospodu markiju všeč, da bi videl popolnoma iz nevarnosti gospodično, ki ste jo rešili smrti, tvegač svoje lastno življenje.

— Motite se; gospodična de Chaumont ne potrebuje več moje pomoči; shranjena je dobro v vaši družbi. Dober dan!

Po teh besedah je skočil na sedlo.

Za to markijevo vedenje je treba pojasniti, in to pojasnilo je zelo enostavno, kajti ponavljala se je tudi tu nesmrtna kronika Montaignejev in Capuletov. Stolejta so si že bili vojvode Latour du Pic in grofi de Chaumont, ki so v moči in ugledu tekmovali med seboj, sovražniki, in ta nružna se je le še povečala z vojboji, ugrabitvami in, kakor se je govorilo, tdi z umori.

(Dalle.)

commerciali e industriali sono intieramente italiane. Il Lloyd è un istituto italiano.

Si unisce al barone Chlumetzky nel condannare questo accieciamento ed esclama:

«Mentre per ogni uomo politico austriaco dovrebbe essere assoma del buon senso la croatizzazione del Lloyd, dell'Accademia di Commercio e nautica, della Marina da guerra, tutta la loro energia cerebrale è venuta alla conclusione che gli sloveni e i croati sono inferiori.

In risposta alla solenne affermazione fatta dal Tuma del carattere italo-latino di Trieste più di due volte millenario cito le seguenti parole del nostro Autore:

«Trieste, in apparenza città schiettamente italiana, è un miscuglio di popoli, nel quale schietto-mente italiano non è che quanto è immigrato dall'Italia. Ove cessasse questa fonte — e sotto un guida serena di ogni Governo patriottico dovrebbe cessare — in una generazione l'intero carattere nazionale di Trieste si trasformerebbe. Per questo anche tutte le istituzioni pseudo italiane di Trieste non hanno interna consistenza. Sostengo fermamente che il Lloyd austriaco non comprerà mai la sua missione fino a tanto che re-uterà i suoi equaggiugli nelle classi basse di Trieste e dell'Istria e i suoi ufficiali nell'irredenta triestina».

Così giudica l'Autore l'italianità di Trieste, alla quale il dott. Tuma fa inchini profondi nel «Lavoratore», affermando il diritto della libera Trieste italiana alla determinazione dei confini nazionali verso di noi sloveni.

Ma chi è l'autore di quell'opuscolo che si trova in tale conflitto con il dott. Tuma? L'autore è il dott. Enrico Tuma, deputato delle borghese slovene del Goriziano alla Dieta provinciale!!!

Taluno forse dirà che il dott. Tuma aveva quelle vedute quando versava ancora negli errori nazionalisti. Quivi devo avvertire che l'opuscolo usciva quasi alla vigilia della sua entrata nel partito democratico-sociale. Ma più interessante è il fatto che egli si richiama all'opuscolo anche dopo la sua metamorfosi, per esempio nella Rivista democratico-sociale «Naši Zapiski» dell'anno 1912.

In questi ultimissimi tempi, nel numero di Giugno del «Kampf», scrivendo del confine nazionale fra gli sloveni e gli italiani, il dott. Tuma torna a dire: «L'estendersi dell'Italia al di qua della linea torrente Idria-torrente Aussa è quindi da lato geologico puramente teoretico, etnograficamente, storicamente ed economicamente del tutto ingiustificato». — «Se l'Italia consegue i fini dell'irredentismo, non si potrà più parlare della esistenza nazionale degli sloveni». Italiani viventi nel nostro territorio non hanno quindi alcun diritto a decidere da se de' propri destini!

Io sono dispostissimo a rispettare ogni onesto convincimento, ma davanti a tali enunciazioni contraddittorie del convincimento dell'ora, devo proprio pregare che mi si dica quale convincimento io debbo rispettare.

Chi mai prenderà ancora sul serio un uomo politico che cambia le sue vedute sulle questioni vitali della nostra nazione a seconda del pubblico per il quale scrive?

E quest'uomo che oggi combatte e rinnega quanto ieri era per lui l'ideale supremo, che compone vasti disegni per la rinascita politica ed economica degli sloveni, ma dal canto suo s'è dimostrato incapace di eseguirne pur uno, di perseverare manco in un solo indirizzo in un lavoro una volta cominciato, taccia di piccino radicalismo nazionale, d'incettitudine e di mancanza del voluto sapere e d'ogni educazione sociale chi onestamente si è affidato e ha ottenuto incontestabili risultati!

In argomento scriverò forse un articolo apposito; per oggi grido al dott. Tuma queste sole parole: Conosci te stesso!

Slovenski oslepelci vojak pri citrah

Kakor večina vsak dan, tako tudi danes sedim pri citrah in polzkušam svojo umetnost. Toda žalost! Bočine v prstih mi ne puste več igrati prelepih slovenskih pesmi. Tako bom moral pustiti citre za par uric. Ko tako premišlujem, kaj bi se dal začel, se spominam Vas, dragi primorski Slovenci in Vašega znaneja lista »Edinosti! Veliko so že pisali slovenski časniki o nas slovenskih slepih volajkih, ki se nahajajo v graškem zavodu in se učimo za nas primernih rokodelstev. Tudi se je čitalo o meni že v bolj znanih slovenskih časnikih par mojih spisov. A Vaš list, mislim, še do danes o meni ni ničesar objavil. Storil sem torej danes sklep, da pošlim v duhu v Trst in v časopis »Edinosti«. Stori bi bil to že precej, a meni je bil Vaš list popolnoma neznan. Predstavim se Vam, prebлагородni gospod urednik, kot novinec pri pisanju, po mišljenju pa pravi sin slovenske matere in Vas prosim, da mi odstopite prostorček v svojem cenjenem listu za moj spis. Znano Vam je gotovo, dragi primorski Slovenci, da imamo sedaj slovenski oslepelci vojaki svoje zavetje v graškem zavodu za slepce. Tu se učimo »slepo« pisavo čitati in pisati, košare plesti, krtače delati in s strojem pisati. Ko se izučimo, pojdemo vsak na svoj dom in bomo delali, kar se kdo izučil. Koncem tega meseca pojdemo večina vsi na počinke za dva meseca, potem pa se zopet vrnemo nadaljevati svoje učenje. Nekateri se učimo tudi na citre igrati, kar pa je seveda zelo huda za slepega človeka. S ko-razjo in veseljem pa tudi to gre, a treba je veliko potrpljenja.

zega kot črno temo ob najlepšem soncu. Šment, sem si mislil, kako pa pojde to? Vsi trije smo šele začeli tega hudega učenja, zraven pa še slepi in nastopimo naj v koncertu? Ker pa sta moja prijatelja takoj obljubila, sem privolil tudi jaz. Do obljube me je privedlo samo to, da je tudi Slovenec vnesel, ter da Nemci ne bodo Slovenca prekosali. Prišel sem k svojim tovarišem, sem jim povedal, kaj sem prevzel. Nekateri so mi prigovarjali, drugi pa zopet odsvetovali, češ, da se v tem tako kratkem času ne bom mogel zadostno naučiti in bom s tem napravil sramoto vsem slovenskim slepim v zavodu. Pa kar Slovenec prične, morat udi iti, hočeš ali pa ne. In tako je bilo tudi pri meni. Poprijel sem se učenja kar z desetim prsti, da, še po noči se mi je sanjalo, kako drgnem po teli presnetih strunah. Nadaljevala učenja Vam ne bom opisoval, kajti lahko si sami predstavljate, da je šlo po polnoči. Prihajali so zadnji dnevi, in čimdalje bolj so mi rojile po glavi misli o nastopu. Tudi moja prijatelja sta vselej, kadar smo se sešli, ubigala, kako bi se naučili. Toplo mi je postalo in prsa so mi kipele, da je postajala blizu pretrsa. Čeprav je precej velika. Še huje pa je bilo zame, ker sem vedel, da je prišlo poslušati tudi več Slovencev, med njimi tudi gospod nadporočnik Est, s katerim sva si znana od večletnega prireditelstva izletov. Prijela me je gospa učiteljica za roko in mi zašepetala na uho: »Francelj, le korajžno, ter pokaži, da si se tudi Ti kot slep vojak nekaj naučil.« Šel sem s svojo družbo na oder, kakor da bi bil šel le sebi igrati. Zadelo me je, in srečno smo pridrli do konca. »Hvala Bogu, da je šlo po sreči,« tako sem vzdihnil, a kaj bo drugič in tretjič, ker moram še dvakrat nastopiti. Tudi drugič je šlo še dovolj srečno, o prineslo mi je, veste, kaj je bilo? Občutil je že kar v začetku. O Francelju, kaj bo, če mu greš še Ti na pomoč! Potem bi se namreč ne smel pokazati svojim slovenskim tovarišem. Ti hčiki bi mi tudi po noči ne dali miru. Vedel pa sem, da morate, če eden opoša, druga dva tem bolj držati, kar nam je bilo že poprej naročeno. Srečno sva se pripeljala s tretjim tovarišem do polovice, kjer pa je že tudi drugi s pomočjo gospe učiteljice prišel na pravi trst. Tako smo jo potem rezali do konca srečno, in je bil naš koncert hvala Bogu, da hvala Bogu, enkrat za zmeraj končan.

Veliko veselja do učenja na cetrli pa mi je priglajala gospa Slavkova iz Trsta. Veliko si je prizadevala in naravnost po njeni skrbni sem prejel citre, katerih bi drugače najbrž nikoli ne imel. Vselej, kadar primem te citre v roke, se je hvalično spominjam in ji plačujem to neno dobroto z nakaznico za plačilo v večnem življenju. Ostala bo zapisana sredi moglega hvalnega srca.

Tako nam tečejo dan za dnem naglo in še ne preveč žalostno v graškem zavodu za slepce. Srečno, nad vse srečno se moramo šteti, da imamo tukaj častito sestro Klaro, katere prav po materinsko skrbijo za nas. Za denar, katerega pošilja dragi slovenski dobrotniki na njen naslov, nam kupuje razne reči, katere neobhodno potrebujemo. Veliko si prizadeva za učenje pisanja in čitanja, ker je ona naša učiteljica. Pomagajte ji še dve drugi sestri usmiljenki.

Tako sem Vam torej s tem malo opisal naše življenje. Ako Vas bo to zanimalo, pripravljem sem Vam, dragi Slovenci, po poštinih še kaj več pisati. Mnogo lepih pozdravov Vam pošiljam od vseh slovenskih slepih vojakov, posebno pa svojih

Sister Franc.

Pripomba uredništva: Ta slepi naš dopisnik piše s strojem in sicer v resnici brezposledno. Edino le stroje manka pisavi. Gočovo jih nima stor. Obenem s tem dopisom pa smo preleteli tudi dopis sestre Klare, v katerem nam sporoča, da se nahaja v zavodu tudi več oslepih vojakov-istrazov, za katere se njihova ožja domovina, Istra, briga zelo malo; ali pravzaprav nič. Sestra Klara nas prosi, da bi opozorili njihove roljake v Istri, da bi se vsaj tupešno spomnili teh revežev. Upamo torej, da ta opomin ne bo brezuspešen. Darovi nam se pošiljajo izključno le na naslov: Sestra Klara Verhunc, Odlični zavod za slepce, Gradec, Leonhardstr. št. 130, Štajersko.

Aprovizacijske stvari.

Goveje meso za manje imovite sloje.

Jutri, v torek in sredo, se bo nadaljevala prodaja govejega mesa za manje imovite proti prejemniku št. 28 izkaznice za meso in maslo (z rdečo črto) in proti izročitvi izkaznice št. 43 in sicer v torek serija a, b in sredo c, d. Na vsako izkaznico se bo dobilo 1/4 kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesnicah: Spangher, Barkovlje 99, Bolle, ul. Salita di Greta 13, Punter, Greta Zg., Callin, ul. Borovčič 18, Paronito, P. Caserma 6, Cavalieri, ul. Poste 3, Cadolini, ul. nadvojvode Josipa II, Stanislawsky, ul. Campanile 17, Borgnolo, ul. Lazzaretto vecchio 52, Visintini, ul. Cavana 22, Borzer, ul. Tigor 10, Stabile, ul. S. Michele 5, Castro, ul. Fontanone 19, Bruna, ul. Beccherie 1, Polacco, ul. Beccherie 47, Pasqualini, ul. Marile Teresije 43, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Simonetta, ul. Legna 4, Polacco, ul. Torrente 26, Nicetto, ul. Torrente 39, Marsé, ul. Farneto 5, Pinter, ul. Farneto 9, Zafutia, ul. Farneto 38, Polli, ul. Acquedotto 13, Castelliz, ul. Giulia 67, Pangoni, ul. Giulia 18, Penso, ul. Giulia 7, Ottolischer, ul. Molingrande 10, Illicher, ul. Barriera 8, Depace, ul. Barriera 26, Cossich, ul. Foscolo 2, Mocenigo, ul. Barriera 31, Jenco, ul. Istituto 4, Benedettich, ul. Piccardi 28, Ferluga, ul. Donadoni 6, Marussich, ul. Settefontane 248, Tapazzin, ul. Settefontane 24, Pozzi, ul. Settefontane 1, Del. zadruge, ul. Settefontane, Pousché, ul. del Rivo 34, Rizziani, ul. del Rivo 38, Del. zadruge, ul. S. Marco 22, Comisso, ul. dell'Istria 51, Comisso, Campo S. Giacomo 19, Rizziani, ul. dell'Istria 76, Gatznig, Škedenj 50, Godina, Škedenj 138.

CENE:

Enofna cena . . . K 10/40 za kilogram.

Domate vesti.

Odpor šentvidske podružnice družbe sv. Cirila in Metodja ob imel danes, ob 8 zvečer, sejo. Naj pridejo vsi odborniki, ker so zelo važna poročila na dnevnem redu. — Predsednik. Razpis častnih nagrad. Slovenska Matica v Ljubljani razpisuje 5 častnih nagrad in sicer:

3000 K za pripravo spisa, ki mora biti po vsebini in obliki dovršeno in vseskozi umetniško delo. Obsega naj najmanj 10 tiskanih pol 3000 K za izvirno, vsem zahtevam dramske umetnosti ustrezajočo dramo, ki izpolni v gledališču večer. 3000 K za najboljšo izvirno znanstveno delo, ki poglobi in razširi spoznavanje našega lastnega naroda, bodisi njegove zgodovine, jezika, narodopisa, literature, umetnosti, geologije, flore itd. Delo naj obsega najmanj 10 tiskanih pol in bodi zamišljeno kot samostojna knjiga. 1500 K za manjšo izvirno delo znanstvene vsebine, iz katerekoli stroke človeškega znanja, obsegajoče najmanj 5 tiskanih pol. Prednost imajo spisi, ki se pečejo s kulturno važnimi, splošno zanimivimi znanstvenimi problemi. 1500 K za poljuden znanstven spis, iz katerekoli stroke človeškega znanja. Spis naj obsega najmanj 10 tiskanih pol ter naj pregledni in v razumljivi obliki obdela širše, vsebinsko zaokroženo, znanstveno polje, ki sodi v okvir splošne izobrazbe modernega človeka. Delo izide kot samostojna knjiga in naj je po možnosti opremljena s ilustracijami. Če Matica ne sprejme pripravega spisa ali drame, ki bi ustrezala navedenim pogojem, dopi pa popolnoma zadovoljilo, krasji pripovedni spisi, prvovrstne enodejanke ali dvodejanke, bo nagradila tako delo s sorazmerno manjšo nagrado. Celotno nagrado pa prizna avtorju, ki pošlje popolnoma ustrezajočo gradivo za en glediški večer, na primer tri enodejanke ali eno dvodejanko in eno enodejanko. Matica utegne prejeti tudi rokopise, ki bi kot konkurenčna dela na prišlo v poštev, ki bi bili pa sicer sprejemljivi in vredni objave. Tako spise bo Matica sprejela in nagradila s običajnimi honorarji. Pisatelji prejelino za častno nagradeno konkurenčne spise tudi običajne honorarje. Svoje spise naj opremijo z gesli ali psevdonimi. Te psevdonime oziroma gesla naj napišejo na zaprte kuverte. V zaprtih kuvertah naj bodo njihova prava imena. Rok za vlaganje rokopisov poteče s koncem leta 1920.

Vojno - pomožni urad političnega društva „Edinosti“ posluje v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ v ulici Carinla št. 39, I. nad., na levo, in sicer, izveniški nedelje in praznike, vsak dan od 9 in pol pop. do 12 in pol pop. Ob tem času je urad na razpolago strankam za vsakokovrsta polasnja in sestavljanje vlog v vojnosciskrskih in raznih drugih zadevah. V slučajih potrebe bo poslujoči uradnik za stranke tudi osebno posredoval na pristojnih mestih.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu je praznovalo v minulem upravnem letu 1916/17 dvajsetletnico svojega obstanka. S pomočjo sme zreti na uspešno dvajsetletno delo. V tej dobi je razdelilo v podporah 101.739/25 K. 399 slov. visokošolcev je našlo v našim društvu gnotno oporo in malone vsi ti že delujejo danes za domovino in narod. Navzile svetovni vojni je mogel odbor dozdaj s pomočjo blagih podpornikov in dobrotnikov izpolnjevati svoje vzvišeno naloge. Toda s strahom gledamo v bodočnost; zaka! čaka nas še največja naloga na končanji vojni, ko se dijak-volaki povrnejo na visoke šole nadaljevat svoje študije, bohat in izmučeni na duši in telesu, ko bodo iskali sveta in gnotne podpore v prvi vrsti pri svojih rojakih in podpornih društvih. Kje najdemo potrebnih sredstev, da jim pomoremo v njihovem bednem stanju? — Razpoložna društvena glavica znaša le 4561/60 K, ki bi se v 9 mesecih porabila za 8 dijakov, ako bi se jim dajale poprečne podpore mesečnih 60 K. Pomisliti pa tudi moramo, da draginja narašča od dne do dne in da bo po vojni številu priselcev šest do sedemkrat večje, nego zdaj (l. 1905/6 je bilo 82 podpirancev). Da bo moglo torej društvo i nadalje izvrševati svoje človekoljubno delo, je naša prva dolžnost, da povisamo društvene dohodke in začnemo že zdaj nabirati nekaj rezervni zaklad za bodočnost. Zato se obračamo do slovenskih rodoljubov, zlasti do tistih, ki jih je Bog obdaroval s posvetnim blagom, in do slovenskih denarnih zavodov, do občinskih, okrajnih in drugih javnih zastopov, naj v teh obupnih časih našo revno, a nadarjeno in marljivo visokošolsko mladino podpirajo z večjim prispevki ter nam pomagajo vsaj deloma nadomeščati izgube, ki nam jih je krvava vojna prizadela in akademičnem naraščanju. Kdor ni prejel letnega poročila, niti čerkovnice, naj blagovolj denar poslaši po poštni nakaznici na blaginjavni naslov: Ing. Henrik Mohorčič, Gradec (Graz), Engellasse 13. — Odbor. Za odbor: D. Žižek, predsednik.

Škedenj. V nedeljo, 14. t. m., priredi škedenjska šola veselico v dvorani Gospodarskega društva. Na sporedu je petje, telovadba in igra. Naši mladički pridejo to slavnost v korist svojih stradalotih slovenskih bratcev in sester; prav zato se je nadejati obilne udeležbe pri omenjeni prireditvi. Kje je begunec Klede ali Hlede iz Podgore, ki je bival še pred kratkim v Dörflesu na Nizje Avstrijskem? »Osrednji odbor« je vložil zanj 30. III. prošnjo za vojaško podporo, ki je sedaj rešena pod št. 17714/S, a vsa zastana podpora ne more biti zdaj izplačana, ker se je Klede nekam preselil, ne da bi bil naznanil novi naslov. Tudi dopisnica, poslana v Podgore, je prišla nazaj. — »Osrednji odbor« Dunaj, I. Bankgasse 2.

Mestna zastavljalnica. V torek, 9. t. m., se bodo dopolne prodajale na javni dražbi dragocnosti, zastavljene na razne prejšnje številke serije št. 142, popoldne pa nadragocni predmeti (obleka in perilo) zastavljeni meseca decembra leta 1917. na zastavne listke serije 142 od št. 39.801 do št. 41.200.

Tržaška kmetijska družba naznanja, da so ji prispela sledeča semena: repa za jesen, črna zimska redkvice, zimska solata, motovilci, detelja, čebulno seme in detelja lucerna ter važi kmetovalce, ki si niso še preskrbeli ta semena, da si nabavijo ista čimprej. Semena se delijo ob delavnih v njenem uradu, ulica Vienna št. 10, med 8 in pol predp. do popoldne.

Repno seme za jesen. Tržaška kmetijska družba naznanja kmetovalcem bivačim v bližini sv. Ivana, da je prevzel prodajo semen, repa za jesen, gospod Hinko Schmidt, trgovca na Vrdeli. Kmetovalci, bivačji v tem okrožju, si lahko nakupijo pri istemu to seme.

Občni zbor podružnice Glasbene Matice se bo vršil v sredo, 10. t. m., ob 7 zvečer v društvenih prostorih. Vabimo vse člane, da se udeležijo občnega zbora v obilnem številu. Odbor.

PROSIMO SLOVENSKE, HRVATSKIH IN ČEŠKIH KNJIG ZA NAŠE DRANJENE IN BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POŠLJEJO NAJ SE V NARODNI DOM V TRSTU.

Književnost in umetnost.

Kr. hr. zagrebški deželni gledališč. Sročnica ponovitev opere »Carmen« je bila v vsakem pogledu popolnejša od prejšnje. Popravile se se nedostanosti in uspeh zate tudi ponov Carmen je pela zopet ga Vika Engel. Izboru Zel pa do nismo čuli obljubljene altisti. Gledališče je bilo dobre obiskano.

Večeras u 8 sati Izvajati će operni orkestar kr. hrvatskoga zemaljskoga kazališta simfonijski koncert pod ravnanjem dirigenta Sachsa i Baranovića. Na programu je predigra Wagnerovej operi »Meistersinger«, dvile predigre operi Pittori Fiamminghi od Smareglie, Capriccio italijane od Čajkovskoga, Scherzo od mladog hrvatskog kompozita Stančića. Jesen, simfonijske pjesan od Zucolli-a i V. Simonija u emole od Dvořaka. Ulaznica na galeriju je 1 kruna, a ne kake je bile poprečno štampane kruno 2.

Sutra, u utorak posljednje predstava najvećeg uspeha u sezoni! Prodane svejste. U glavnim ulogama frn: Polak Rijavec i Križal.

U sriedu počasnog večer izvrsnog umjetnika Josipa Rijavca i oporna večer vrijedne umjetnice Leonije Ogrodke. Izvajati će se opera Madame Butterfly.

»Cesar Karel I.« V c. kr. založbi šolskih knjig na Dunaju je izšla slovenska izdaja Lea Smolčevega mladinskega spisa Kaiser Karl I. Slika njegovega življenja, katero je priredil ministrstveni tajnik v c. kr. ministristvu za uk in bogocastje dr. E. Skaberne. Knjigo krasi cela vrsta krasnih slik iz cesarjevega in cesaričinega življenja in se mora sploh knjiga po svoji slajni opremi smatrati za eno najlepših, kar jih je v zadnjih časih izšlo v slovenskem jeziku. Jako primerna bo ta knjiga za darove marljivi šolski deci, ki bo gotovo z največjo radostjo segala po njej. Naroča se naravnost v zgoraj omenjeni založbi in pa v vseh knjigarnah.

DAROVIL.

— Mons. Kjuder daruje za barkovljanski otroški vrtec 10 K in črnov. g. Martin Žnidarčič v isti namen tudi 10 K.

Češko Endjevička Restavracija (Boskova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galati (zraven glavne pošte.) Slovenska postrožba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

se računajo po 6 stot. besedo. — Mastno tiskane besede se računajo okrajat. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Prodaj se novo kolo (biskelj), dve praočni omari in ogledalo. Ulica Tiziana Vecelio št. 13, pritišje. 2414

Udovec ževlar, srednje starosti, 1836 v svrhu ženitve vdovo brez otrok ali gosposdično s premoženjem. — Naslov pove ins. odd. Edinosti pod št. 8199. 8199

Oddaj se krasno stanovanje; (24 sob, kopalnica, mala sobica in 2 druga prostora) v ul. Kandler št. 8, I. nad. 2411

Kupujem vroe vsake vrste. Fran Babič, ul. Molin grande št. 20. 2447

Vinske sode kupuje Hotel Balkan, Trst, Piazza Caserma.

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeu v Trstu. Via della Poste št. 10. 40

ZLATO srebro in drugulje kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatarna ALOJZIJ POVIH v Trstu Piazza Barriera v. 2.

„Inkarnat“ ali rdeče detelje In usa druga semena za jesen priporoča tvrdka Sever & Comp. — Ljubljana.

KUPUJEM po najvišjih cenah. **ZLATO** BUCHER, Trst, Lesni trg (Piazza delle legna) 12, I. n.

SIGORIN uniči čudovito hitro stenice. Vzorec, steklenica . . . K 4. Večja steklenica . . . K 16. Brizgalnica . . . K 2.

Vsa naročila je nasloviti na Lekarno k „Nadi“, „Zur Hoffnung“, št. 14, Pécs Ogrsko.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu (Lastna palača) ustanovljena leta 1838.

Zavarovanje proti škodi, povzročeni po ognju strel in eksplozijah. Zavarovanje steklenih plošč proti razbitju. Zavarovanje proti tatvini s vlomom. Zavarovanje pošiljatev na morju in po suhem. Življenjska zavarovanja v najrazličnejši kombi. naciab.

Delniška glavica in rezerve dne 31. decembra 1915 K 189.625.992/40 Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1915) K 546.405.849 — Odkar obstaja družba, je bilo v vseh branah izplačano na škodah K 872.453.448/33. Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in vseh najh krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Oglasi, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelček Edinosti«, ulica Sv. Franciška Asiškega 20, pritišje.

U ulici Pondares št. 2 (vogal Barriera vecchia) kupuje se: Vreče do K 7.— vsako. Pletene odeje do K 15.— kg. Cunje po . 80 vin. kg. **V. CESANA.**

ZOBOZDRAVNIK **Dr. J. Čermák** v Trstu, ulica Poste vecchia 12 vogal ulice delle Poste Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje. — **UMETNI ZOBJE**

Kupujte samo domači izdelek to je, **Emona** PRIZNANO NAJBOLJŠE Dobiva se pri Milan-u Hočevar — Ljubljana.

Pfaff stroji za šivanje in vezanje, prvi nemški vzorci. Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje. — Trdka ustanovljena leta 1875. — **FRANCESCO BEDNAR** Trst, ulica Campanile št. 19.

Novo pogrebno podjetje Trst. Corso št. 47. (pri Trgu Piazza della legna) Telefon 1402. Preskrbuje vsakorazredne pogrebe, prevoz mrličev na vse kraje, države Zaloga in razprodaja mrtvaških predmetov, krst iz kovine in vsakovrstnega lesa v raznih oblikah, vencev, sveč i. t. d. po zmernih cenah. — Skladišča v lastnih prostorih via della Tesa št. 31.

Brzojavi: NOVO POGREBNO PODJETJE — TRST.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio šte. 5 (Lastno poslopije) Kapital in rezerva K 23.500.000.— Filijale: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković Opatija, Split, Sibenik, Zadar. Vloge na knjižice 3 1/2 %. Vloge na knjižice od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zbranja srečk itd. brezplačno. Štavniki kredit, remours krediti. — Borzna naročila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menic. Telefoni: 1463, 1793 in 2666. Brzojavi: JADRANSKA Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Največja slovenska hranilnica! **Mestna hranilnica ljubljanska** Ljubljana, Prešernova ulica št. 3 je imela koncem leta 1917 vlog . . . K 66.800.000 hipotečnih in občinskih posojil . . . 27.000.000 rezervnega zaklada . . . 2.000.000 Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po **4 %** večje in nestalne vloge pa po dogovoru. Hranilnica je puplarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 %, izven Kranjske pa proti 5 1/2 %, obrestim in proti najmanj 1 % oziroma 1/4 % odplačevanju na dolg. V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **KREDITNO DRUŠTVO.**

Od danes naprej v **Hôtelu Balkan** velika izbira **Vsakovrstnega vina.**

Kaharel-Varieté MAXIM Trst - Vln Stadion 10 - Trst Odprt od 8 1/2 zvečer naprej **Vstopnina K 2**

Dnevnik „Edinost“ v Trstu Je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUN«. Spisal I. F. Cooper. Cena K 2/10.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTOJA«. Cena K 1/10.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Jos. Knaflic. — Cena K 2/10.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal Ivan Sierglevič Turgjenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. Cena K 1/30.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Svjetla. Poslovenil F. P. — Cena K 1/10.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANI«. (Malo odgovora na škola Nagla poslovna pa stirska pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 40 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spominov mladosti, Ruski spisal E. M. Dostojevski. Poslovenil R. K. — Cena 2/10.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ks. Sandor-Gjalski. Prevel Fr. Orel. — Cena K 2/60.
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomić. Poslovenil Stefan Klavs. — Cena K 2/10.
10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. — Cena K 4/—.
11. »VITEZ IZ RDEČE MIŠE«. (Le Chevalier de Maison rouge). Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleksander Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 3/40.

Vse te knjige se dobivajo v tiskarni „Edinosti“ in v vseh knjigarnah po Slovenskem po povzetju ali proti naprej poslanemu znesku. — Za poštno posamezne knjige je poslati 30 vin. več.